

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/145/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713214490
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3713214490.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov P. S. P., bytom F. W., X. XX/XX a P. P. P., bytom F., I. XXX/XX, zastúpenému U. Q. Q., advokátom, AK F., A. X. XX, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 7P/86/2013-57 zo dňa 22. novembra 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ō v o d n e n i e :

Okresný súd svojím uznesením zamietol návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia. Podľa názoru súdu na základe skutočností, ktoré matka uviedla v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ani podľa matkou predložených listinných dôkazov nie je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov. Uviedol, že pri nariaďovaní predbežného opatrenia či už pred začatím konania vo veci samej podľa § 74 ods. 1 O.s.p. alebo po jeho začatí podľa § 102 ods. 1 O.s.p. prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi. Postačujúce je, pokiaľ okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, sú aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností, odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín, ktoré v danom prípade matka neosvedčila. Z obsahu spisu je zrejmé, že mal. A. je vystavená určitému psychickému tlaku počas pobytu u otca vo všeobecnosti a nie tým, že jej styk s otcom prebieha v nedeľu do 17.00 h. Dieťa síce vyjadrilo pri psychologickom vyšetrení svoj názor, že sa chce s otcom stretávať v nedeľu kratší čas, avšak zo žiadnych iných skutočností nevyplýva, že by práve táto okolnosť dĺžky stráveného času u otca v nedeľu do 17.00 h., teda o štyri hodiny viac, ako žiada matka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, si vyžadovala urgentný zásah súdu predbežným opatrením. Súd ani zo správy základnej školy, resp. z vyjadrenia triednej učiteľky mal. A. nezistil, že by dieťa malo problémy v príprave na vyučovanie na pondelok, ktorý nasleduje po víkend, ktorý dieťa trávi s otcom. Poukázal na to, že rovnako ako matka, tak aj otec má právo podieľať sa na príprave dieťaťa do školy a maloletá je vo veku, kedy jej príprava na vyučovanie si rozhodne nevyžaduje dĺžku stráveného času pre prípravu takú, aby sa na vyučovanie nemohla pripravovať po návrate od otca. Poznamenal, že dieťa má právo na zachovanie vzťahu k obom rodičom a je predovšetkým na nich, aby svojím správaním vytvárali bezkonfliktné prostredie na realizáciu styku. Spoľahlivé zistenie skutočností, relevantných pre rozhodnutie o úprave styku do budúcnosti, predovšetkým, či styk rodiča s mal. dieťaťom ohrozuje jeho psychické zdravie a tiež okolnosti súvisiace s výchovným pôsobením otca na dieťa a jeho dopad na vývoj osobnosti, si vyžaduje spravidla spoluprácu súdu aj s odborníkmi z iných vedných odborov, ktoré skutočnosti si vyžadujú osobitné dokazovanie, ktorého sa matka môže domáhať návrhom vo veci samej, pretože účelom predbežného opatrenia nie je prejudiciálne pre konečnú úpravu pomerov riešiť sporné otázky medzi účastníkmi.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Nesúhlasila s rozhodnutím súdu, ktorým bol zamietnutý návrh na predbežné opatrenie, ktorým sa domáhala úpravy styku, podľa ktorej otec je oprávnený stýkať sa s mal. A. každý páry týždeň v roku od piatku od 17.00 h. do nedele do 13.00 h., kedy si dieťa v piatok o 17.00 h. spreď vchodu bytového domu, v ktorom matka toho času prechodne býva, prevezme a v nedeľu o 13.00 h. pred vchodom bytového domu, v ktorom matka toho času prechodne býva, dieťa odovzdá. Uviedla, že predbežné opatrenie navrhla z dvoch dôvodov - jednak z dôvodu, že dieťa začalo navštevovať základnú školu, čo si vyžaduje systematickú prípravu do školy a prvák by sa mal do školy pripravovať s jednou osobou, aby nebolo dieťa zneisťované iným prístupom a jednak z dôvodu, že dvoma psychologickými správmi od nezávislých psychológov je osvedčené, že sa u dieťaťa začínajú objavovať prejavy úzkostno - anankastickej poruchy s diagnózou depresívnej poruchy správania, ktoré sú zapríčinené správaním otca a jeho rodičov, ktorí manipulujú dieťa proti jeho matke a jej rodine, prostredníctvom dieťaťa kontrolujú matku, zneisťujú dieťa v tom, kde je jeho domov. V podanom odvolaní popísala správanie dieťaťa po 48-hodinovom styku otca s maloletou, ktorá príde domov úplne psychicky mimo, v kŕči, neschopná vydať zo seba čo i len zvuk a zúfalým plačom povie, že keby vedela cestu, tak by utiekla, lebo to už nemohla počúvať a vydržať. Matka tak predbežné opatrenie vníma ako jediné, schodné, urýchlené, právne riešenie problému. Návrh podala v presvedčení, že otec o tom nebude informovaný, a keď to nevyjde, tak sa nič nedozvie. Ibaže došlo k stavu, že otec sa o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia dozvedel pred rozhodnutím súdu. Uviedla, že pokiaľ súd prvého stupňa vyslovil názor, že skrátenie pobytu maloletej u otca o štyri hodiny maloletej nepomôže, mohol urobiť také opatrenie, ktoré bude v záujme dieťaťa a nie čakať, kým dôjde k poškodeniu duševného zdravia dieťaťa. Súdu vytýkala, že je nekonzistentný vo svojich názoroch, nakoľko o predošlom návrhu otca o nariadenie predbežného opatrenia rozhodol tak, že návrhu vyhovel preto, lebo rodičia sa nevedia na úprave styku dohodnúť a v terajšom odôvodnení uvádza, že nie je úlohou predbežného opatrenia riešiť sporné otázky medzi účastníkmi. Za porušenie práv dieťaťa označila skutočnosť, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny F. W. s maloletou neuskutočnil pohovor. Pokiaľ súd vychádzal zo správ vypracovaných neštátnou neziskovou organizáciou E. z obdobia máj až august 2013, tieto považovala za nezákonne vypracované, a preto žiadala, aby súd na tieto správy neprihliadal. Nakoľko podľa správy od P. P. Q. zo dňa 04.12.2013 sa psychický nátlak na dieťa stupňuje, žiadala, aby odvolací súd pri rozhodovaní túto správu zohľadnil.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť ako vecne správne.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len skutočnosťami uvedenými v ust. § 205 ods. 2 O.s.p. V posudzovanej veci matka v podanom odvolaní výslovne odvolací dôvod nevymedzuje, z obsahu podaného odvolania je zrejmé, že namieta, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím uplatňuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.

Nesprávnym právnym posúdením veci je v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Preskúmaním uplatneného odvolacieho dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie uplatnené matkou nie je dôvodné.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že súd zásadne dokazovanie v konaní o predbežnom opatrení nevykonáva, preto je neopodstatnená námietka odvolateľky, že si súd za účelom posúdenia navrhovaného predbežného opatrenia nezabezpečil pohovor s dieťaťom od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F. W., čím boli porušené práva dieťaťa. Neopodstatnená je tiež námietka matky, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia podala z presvedčenia, že otec o tomto nebude informovaný, a keď to nevyjde, tak sa nič nedozvie, ibaže došlo k stavu, že otec sa dozvedel o tom, že je podaný návrh na predbežné opatrenie ešte pred

samotným rozhodnutím vo veci. O nariadení predbežného opatrenia súd totiž podľa § 76 ods. 8 O.s.p. rozhodne aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie. V danej veci bol postup súdu prvého stupňa správny, návrh na nariadenie predbežného opatrenia otcovi doručený nebol a otec sa o podanom návrhu dozvedel tým, že nahliadol do predmetného spisu, čo mu súdom prvého stupňa bolo dôvodne umožnené.

Preskúmaním veci bolo odvolacím súdom zistené, že súd prvého stupňa sa pri rozhodovaní o navrhovanom predbežnom opatrení riadil právnou úpravou vyplývajúcou z ust. § 74 a nasl. O.s.p., ktoré v dôvodoch svojho rozhodnutia citoval. Správne zdôraznil, že predbežné opatrenie je procesným prostriedkom, ktorý slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi konania. Jeho účelom je poskytnutie dočasnej ochrany subjektívnym právam a oprávneným záujmom v prípade, ak je táto dočasná ochrana naliehavá. V danej veci bola nepochybne osvedčená existencia právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, keď mal. A. je dieťaťom rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti, maloletá sa nachádza vo faktickej starostlivosti matky, ktorej bola zverená do osobnej starostlivosti rozhodnutím Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 4P/43/2011-308 zo dňa 16.02.2012, ktorým súd zároveň upravil styk otca s maloletou tak, že s účinnosťou od 01.08.2012 je otec oprávnený stykať sa s mal. A. každý páry týždeň v mesiaci od piatku od 17.00 h. do nedele do 17.00 h., kedy si dieťa v piatok o 17.00 h. spredu vchodu bytového domu, v ktorom matka toho času prechodne býva, prevezme a v nedeľu o 17.00 h. pred vchod bytového domu, v ktorom matka toho času prechodne býva, dieťa odovzdá. Ako vyplýva z obsahu spisu, styk otca s maloletou sa v súlade s rozhodnutím súdu realizuje. Na Okresnom súde Považská Bystrica, sp. zn. 4P/29/2013 je vedené konanie o návrhu otca na úpravu styku s mal. A. počas letných prázdnin, iný návrh na zmenu úpravy styku na súde uplatnený nebol. Navrhovaným predbežným opatrením matka mieni dosiahnuť súdnym rozhodnutím skrátenie rozsahu styku o štyri hodiny, resp. dĺžku úpravy styku ponecháva na úvahe súdu, tak aby bol rozsah styku v záujme maloletej, majúcej za to, že podľa psychologických správ od dvoch nezávislých psychológov sa u maloletej začínajú objavovať prejavy úzkostno - anankastickej poruchy s diagnózou depresívnej poruchy správania, ktoré sú zapríčinené správaním otca a jeho rodičov, ktorí manipulujú dieťa proti jeho matke a jej rodine, a tak rozsah styku, t. j. 48 hodín upravený rozhodnutím súdu vo veci samej je pre maloletú neznesiteľným. Zároveň matka dôvodí tým, že maloletá navštevuje X. ročník základnej školy, čo si vyžaduje systematickú prípravu do školy a z časového, ani duševného hľadiska nie je možné, aby dieťa v takom nepriaznivom duševnom rozpoložení, v akom sa vracia od otca k matke, zvládalo prípravu do školy v nedeľu vo večerných hodinách.

Predbežné opatrenie v zmysle § 74 a nasl. O.s.p. neslúži na prejudikovanie rozhodnutia vo veci samej a neslúži ani na reparáciu predchádzajúcich rozhodnutí tak, ako sa v podanom odvolaní mylne domnieva matka. Nie je účelom predbežného opatrenia riešiť sporné vzťahy rodičov mal. dieťaťa a ani v tomto smere vykonávať dokazovanie. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Ako vyplýva z obsahu spisu, maloletá sa nebráni tomu, aby sa realizoval súdom upravený styk s otcom, zo psychologických vyšetrení však možno vyvodiť, že maloletá je vystavovaná určitému psychickému tlaku počas pobytu u otca vo všeobecnosti. Ako vyplýva zo správy pedopsychologickej ambulancie P.. Q., klinickej psychologičky zo dňa 04.12.2013, maloletá je v starostlivosti psychológa pre psychosomatické ťažkosti, ktoré sú reakciou dieťaťa na neprimeranú nátlakovitú komunikáciu vo vzťahu dieťa - otec a starí rodičia. Podstatou psychosomatických ťažkostí maloletej teda nie je doba (rozsah) styku, ale tematický obsah rozhovorov, ktoré sú pre dieťa bremenom a záťažou, ktoré nie je schopné niesť, a preto aj odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania, a preto návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný. Situácia, ktorá sa počas realizácie styku vyskytla, si vyžaduje dôsledné ozrejmienie okolností, vykonanie dôkazov a jeho vyhodnotenie, čo je možné len v konaní vo veci samej. Napriek tomu súd apeluje na otca maloletej, aby sa v záujme maloletej vyhýbal akejkoľvek

komunikácii s maloletou na rodinné témy, ktoré sú pre maloletú záťažou a bremenom, a pre ktoré by mala maloletá podľa tvrdení matky u otca trpieť.

Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne, a preto rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.